

ARAŞTIRMA MAKALESİ / RESEARCH ARTICLE

**KADINA KARŞI ŞİDDET OLGUSUNUN POSTA PULLARI ÜZERİNDEN
DEĞERLENDİRİLMESİ**

**THE EVALUATION OF VIOLENCE AGAINST WOMEN FACT ON POSTAGE
STAMP**

Serkan AYCİL¹
Dr. Öğr. Üyesi Gökçin ÇUBUKCU²

ÖZ

Küresel bir halk sağlığı problemi olarak görülen kadına karşı şiddet olgusu, özellikle az gelişmiş toplumların ortak paydası olarak karşımıza çıkmaktadır. Birçok ülke ve organizasyon bu konuda girişimlerde bulunarak farkındalığı artırmaya çalışmaktadır. Bu çalışmanın amacı; kadına karşı şiddet olgusuna toplumun ilgisini çekmek, şiddet konusunda bilgilendirmede bulunmak, farklı bir perspektiften içerik oluşturarak öneriler sunmaktır. Yöntem olarak; doküman analizi, görsel araştırma ve yorumlama üzerinden yürütülen bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden betimleyici analiz yöntemi kullanılmıştır. Bulgular; dünya genelindeki kadınların yaklaşık ¼'üne yakınının partner/eş şiddetine maruz kaldığı ve yaşam boyu şiddet oranının en düşük olduğu bölgenin ise %19'luk pay ile Batı Pasifik olduğu saptanmıştır. Ayrıca Türkiye'deki kadın konulu pul tasarımı çalışmalarının doğrudan kadına yönelik şiddeti konu almadığı tespit edilmiştir. Sonuç olarak; mevcut çalışma hem literatürdeki boşluğu doldurmayı hedeflemekte hem de alana farklı bir boyut kazandırmayı amaçlamaktadır. Bu bağlamda, kadına karşı şiddet olgusu ile posta pulları arasında ilişki kurmaya gayret eden bu çalışmanın, etkili araştırmalar arasında yer alacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kadın, Şiddet, Posta Pulu, Değerlendirme

Jel Kodları: M30, M39, Y90, Z10

ABSTRACT

Violence against women, which is seen as a global public health problem, emerges as a common denominator especially in underdeveloped societies. Many countries and organizations are trying to raise awareness by taking initiatives in this regard. The aim of this study; to attract the attention of the society to the phenomenon of violence against women, to inform about violence, to offer suggestions by creating content from a different perspective. As a method; In this study, which was carried out through document analysis, visual research and interpretation, descriptive analysis method, one of the quantitative research methods, was used. Results; Almost ¼ of women worldwide are exposed to partner/spousal violence and the region with the lowest lifetime violence rate is the Western Pacific with a share of 19%. Moreover, the stamp design studies on women in Turkey directly focus on violence against women. findings were not obtained. As a result; The current study both aims to fill the gap in the literature and aims to add a different dimension to the field. In this context, it is thought that this study, which tries to establish a relationship between the phenomenon of violence against women and postage stamps, will be among the effective researches.

Keywords: Women, Violence, Postage Stamp, Evaluation

Gel Codes: M30, M39, Y90, Z10

¹ İstanbul PTT Bölge Başmüdürlüğü, Muhasebe ve Finans Müdürlüğü, sserkan.aycil@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-3540-5548>

² Dr. Öğr. Üyesi, Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Grafik Bölümü, gokcincubukcu@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1113-3610>

Giriş

Günümüz konvansiyonel ve yeni medya mecralarını takip ederek, kadına şiddet olgusunun ne denli artış gösterdiğine dair bir çıkarımda bulunmak mümkündür. Böylesine hassas bir durum, hem ülkemizin hem de gelişmekte olan diğer ülkelerin ortak problemi olarak görülmekte ve bir an önce çözüme kavuşturulması beklenmektedir. 1990'lı yıllardan itibaren kadına yönelik şiddet konusunda, uluslararası alanda çeşitli tanımlamalarda bulunulmuştur. Kadına yönelik şiddetin uluslararası alanda kabul görmüş ilk tanımı ise 1993 yılında Birleşmiş Milletler tarafından yapılmıştır (Allwood, 2016: 378). Ayrıca kadına karşı şiddet konusunda farkındalık oluşturmak amacıyla sanatsal faaliyetlere yer verildiği de görülmektedir. Hem ulusal hem de uluslararası alanda ilerletilen fotoğraf, yağlıboya, heykel, seramik, vücut sanatı, video art, grafik tasarım çalışmaları ve filateli gibi birçok alanda çalışmalar sürdürülmektedir.

1971'de kurulan ve günümüzde New York şehrinin SoHo semtinde faaliyetlerini sürdüren Ronald Feldman Galerisi, 11 Nisan – 11 Mayıs 2018 tarihleri arasında *İhlal Edildi!* Başlıklı bir grup sergisine ev sahipliği yapmıştır. Uluslararası alanda tanınırlığı olan Amerikalı, İsraili ve diğer ülkelerden bazı sanatçılar, Holokost ve sonraki soykırımlar sırasında yaşanan cinsel şiddeti, bu sergideki 47 modern eserle betimlemeye çalışmıştır (Ronald Feldman Gallery, 2018).

2015'te Victoria Üniversitesi'nde düzenlenen *If This Walls Could Talk pop-up* sergisine 250'den fazla kişi katılım göstermiştir. Sergide, duvar kâğıdı panellerinin ön planına yerleştirilen modeller, aile içi şiddetin meçhul kurbanlarını hatırlatmak amacıyla sembolizmle dolu bir hareket performansı sergilemiştir. Yönetmen Sam Pattison, “*serginin, aile içi şiddet döngüsüne hapsolmuş kadınların hissettiği ses eksikliği, korku ve utancı göstermeyi amaçladığını ve olağanüstü vücut boyama becerilerini sergilemeyi amaçladığını söyledi.*” (Victoria University, 2015).

Penn State'deki Sanat ve Mimarlık Koleji'nde yandal öğrencisi olan ve aynı zamanda *toplumsal cinsiyet ve cinsellik* konularında çalışmalarda bulunan Lauren Stetz, kadınlara yönelik şiddete tepki olarak üretilen sanat eserlerini, çevrimiçi haritada bir araya getirerek etkileşimli bir platform oluşturmuştur. 2018'de Stetz tarafından kavramsallaştırılan haritayla ilgili; sanatçıların, kadına yönelik şiddet tema olarak kullandıkları ancak bunu bireysel kimliğe, coğrafi konuma, kültüre ve siyasi tarihe göre yorumladıkları çıkarımında bulunulmuştur (Daly, 2018).

Estetik ve gerçeklik arasında kendisine söz arayan fotoğraf sanatçısı Derya Kılıç, ünlü ressamların hafızalarda yer etmiş kadın portrelerini seçerek *şiddet her yerde* demeye cesaret etmiş ve bu tabloları canlı mankenlerle ete kemiğe büründürmüştür. Canlı mankenler üzerinden oluşturulan fotoğraf kurgusu 11 Aralık 2012-12 Ocak 2013 tarihleri arasında Maçka Sanat Galerisinde sergilenmiştir (Şen, 2011).

Türkiye'de özellikle 1980'lerde başlayan kadın hareketleri 1990'lı yıllarda kurumsallaşmış ve 2000'li yıllardan sonra kadına yönelik uygulanan her türlü şiddet ve cinsiyet ayrımcılığı konusundaki çalışmalara öncü olmuştur (İpek ve Ayvaz Kızılgöl, 2018: 457). Bu bağlamda Türkiye'de kadına yönelik şiddetin önlenmesi ve şiddete maruz kalan bireylerin korunmasına yönelik yasal düzenlemelerde bulunulmuştur. Örneğin *6284 No'lu Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun* 8 Mart 2012'de Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından kabul edilmiş ve *20 Mart 2012 tarih ve 28239 sayılı Resmî Gazete*'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu Kanunun 1. maddesinin 2. bendinin a fıkrasında “*Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler, özellikle Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi ve yürürlükteki diğer kanuni düzenlemeler esas alınır.*” diye belirtilmektedir (Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun, 2012).

Kadına karşı şiddet olgusunu odağına alan ve *şiddete hayır* temalı pul tasarım örnekleri üzerinden sanatsal bir bakış açısı geliştirmeyi hedefleyen bu çalışma, kadına karşı şiddet olgusuna toplumun ilgisini çekme, bilgilendirmede bulunma ve farklı bir perspektiften içerik oluşturarak öneriler sunma

amacını taşımaktadır. Filateli ürün ve hizmetleri ekseninde şekillenen bu çalışmanın, aynı zamanda literatüre katkı sunacak önemli uygulamalarının olduğu da düşünülmektedir.

1. ŞİDDET KAVRAMI VE KADINA UYGULANAN ŞİDDETİN TİPLERİ

İnsan yaşamının her alanında karşılaşılma olasılığı bulunan ve zaman içerisinde giderek yaygınlık gösteren şiddet sözcüğü; katı, sert ve kaba davranış anlamlarını içermektedir. Bunun yanı sıra, kadına karşı güç kullanma, kişisel özgürlüğünü kısıtlama, zorlama, haşinlik, onurunu zedeleme, yaşam hakkını tehdit etme ve engelleme gibi olgular da şiddet kapsamında değerlendirilmektedir. Dolayısıyla şiddet kavramını yalnızca fiziksel zarar ile açıklamaya çalışmak yeterli olmayabilir. Çünkü şiddetin hem bireyde hem de toplumda kalıcı etkiler bırakabilen psikolojik bir yönü mevcuttur (Atman, 2003: 333; Güler, Tel ve Özkan, 2005: 51-52). Kadına yönelik şiddet, genel olarak dört kategoride sıralanmaktadır. Bunlar; fiziksel, duygusal (psikolojik), cinsel ve ekonomik şiddettir (Polat, 2017: 19).

Tablo: 1. Kadına Yönelik Şiddet Tipleri ve Uygulanan Şiddetin İçerikleri

Fiziksel Şiddet	Psikolojik Şiddet	Cinsel Şiddet	Ekonomik Şiddet
<ul style="list-style-type: none"> • Üstüne yürüme • Vurma • Darp • Yaralama • Kavga etme • Tokat atma • Saldırma • Hırpalama • Tekmeleme • Evden kovma • Boğmaya çalışma • Isırma 	<ul style="list-style-type: none"> • Rencide etme • Sürekli tenkit • Eğitim hakkını engelleme • Utandırma • Bezdirme • Destek olmama • Sevgi göstermeme • Bireysel gelişimini engelleme • Aşırı şüphelenme • Dalga geçme • Aşağılama • Küfür etme • Aşırı kıskançlık 	<ul style="list-style-type: none"> • Taciz • Zorla evlendirme • Tecavüz • Fuhuşa zorlama • Gereksinimlerini göz ardı etme • Kürtaj • Cinsel içerikli mesajlar yazma • İlişkiye zorlama • Yanındayken başkalarıyla ilgilenme • Giyim tarzına müdahale 	<ul style="list-style-type: none"> • Kadına yetersiz para verme • Çalıştırmaktan alıkoyma • Zorla çalıştırma • Kadının parasını denetleme • İşten ayrılmaya neden olma • Kredi kartına el koyma • Gelirinin tamamının elinden alınması

Kaynak: (Babacan Gümüş, Şıpkın ve Erdem, 2020: 82-83; Güler, vd. 2005: 53; Uluocak, Gökulu, Bilir, Karacık ve Özbay, 2014: 6).

1.1. Fiziksel Şiddet

Kadına yönelik şiddetin en çok gözlemlenen tipi fiziksel şiddettir. Fiziksel şiddet, erkeğin güç kullanarak karşısındaki kadını hırpalaması, dövmesi hatta canına kastetmesi olarak tanımlanmaktadır. Fiziksel şiddetin başka bir tanımı ise istismara uğrayanın sağlığını olumsuz yönde etkileyen ve travmaya bağlı olarak mağdurun vücudunda oluşan doku bozukluğu (lezyon) şeklindedir. Dolayısıyla fiziksel şiddet, dayaktan çok daha fazlası hatta dramatik sonuçlar ortaya çıkaran eylemler bütünüdür. Fiziksel şiddete dayalı davranışlar, şiddetin biçimine göre aletli veya aletsiz saldırılar şeklinde sıralanabilir (Polat, 2017: 19). Ayrıca fiziksel şiddete uğrayan mağdurlarda anksiyete, değersiz hissetme, özsaygının yitirilmesi ve korku gibi bir takım psikolojik problemler baş gösterebilir. Yapılan çalışmalar; şiddet

mağdurlarının, gördükleri şiddetin benzerini çocuklarına karşı gösterme eğilimine girdiklerini saptamıştır (Polat, 2017: 19).

1.2. Psikolojik Şiddet

Toplum nezdinde ilk akla gelen şiddet tipi genellikle, fiziksel veya cinsel şiddet olarak algılanmaktadır. Diğer şiddet biçimlerinden daha farklı bir seyir izleyen psikolojik istismar, şiddet tipleri içerisinde en sık bildirilen şiddet tipi olarak kayıtlara geçmiştir. Son derece yaygın olan bu şiddet biçimi, mağdurun ruh sağlığını doğrudan etkilemektedir. Yapılan araştırmalar, psikolojik şiddete maruz kalan mağdurlarda travma sonrasında kaygı bozukluğu, depresyon, korku ve intihar eğilimi gibi davranışların ortaya çıktığını saptamıştır. Ayrıca psikolojik şiddete maruz kalan mağdurlarda; antidepresan, sakinleştirici, ağrı kesici, alkol ve eğlence amaçlı uyuşturucu kullanım oranları da akranlarına nazaran bir hayli yüksektir (Ruiz-Pérez ve Plazaola-Castaño, 2005: 791).

1.3. Cinsel Şiddet

Kadının rıza göstermemesi veya iradesinin baskı altına alınması suretiyle ilişkiye zorlanmasıdır. Cinsel şiddet; sözlü ve fiili olarak gerçekleştirilen baskı, taciz, tecavüz vb. cinsel suçların tamamını kapsayan bir süreçtir. Kadının cinselliği üzerinden şeref, namus ve haysiyet kavramlarını tanımlayan ve kadının cinselliğini tabu olarak kabul eden toplumlarda, cinsel şiddetin daha baskın bir şiddet tipi olarak varlığını devam ettirdiği söylenebilir (Özbey, 2012: 38; Uluocak vd., 2014: 21-22). Cinsel şiddet suçunu işleyenlerin asıl amacı genellikle, kadının cinselliğinden yararlanmak değil, bilakis zorlayıcı davranışlarla mağduru kontrol altına almaya çalışmaktır (Polat, 2017: 26).

1.4. Ekonomik Şiddet

İstismarcının, mağdurun ekonomik özgürlüğünü iyice kısıtlaması veya ekonomik özgürlüğü üzerinde tam kontrol sağlaması durumudur. Ataerkil yapı içerisinde kolayca fark edilemeyen bu olguda kadın ya çalışmaya zorlanmakta ya da çalışmaktan alıkonmaktadır. Gördükleri şiddetin etkisiyle giderek daha bağımlı hale gelen mağdurlar, genellikle sömürüldüklerinin farkındadırlar ve bunu kolaylıkla söyleyebilirler. Kadının ısrarla çalışmaya zorlanması veya çalışma kararında olan mağdurun ısrarlı bir biçimde engellenmesi, ekonomik şiddet tipinin tezat davranış yönüne işaret etmektedir (Olufunmilayo, 2008: 2; Polat, 2017: 33; Uluocak vd., 2014: 22).

1.5. Hekim Kontrolünde Şiddetin Belirlenme Yöntemleri

Kadınların birçoğu, istismar yaraları nedeniyle herhangi bir sağlık kurum veya kuruluşuna başvuruda bulunmazlar. Aslında hekimin istismar olayı hakkında soracağı sorular, konunun aydınlatılması ve tekrarlayan şiddetin önlenmesi açısından son derece önem arz etmektedir. Bu bağlamda aşağıda yer alan sorular, kadınların eş veya partner istismarına uğramış olabilme ihtimalini düşündürebilir;

- Yaralanma, vücutta yanık, burkulma, çatlak, kırık ve berelenme.
- Korku, depresyon ve endişe hissi.
- Müphem somatik şikâyetler (mide bağırsak problemleri, uykusuzluk, baş ağrıları, pelvis ağrıları vb.).
- Ağrı kesici kullanımı.
- Göğüs, kafa, boyun ve karın yaralanmaları.
- Farklı iyileşme belirtileri gösteren yara izleri (Yetim ve Şahin, 2008: 51).

2. KADINA KARŞI ŞİDDETE HAYIR TEMALİ PUL TASARIM ÖRNEKLERİ

Mesaj iletme ve görsel bilgilendirmede bulunma fonksiyonuna sahip olan pullar, bireylerarası iletişimin geliştirilmesi açısından önemli sorumluluklar üstlenmektedir (Yardley, 2015: 8). Bu realite üzerinden oluşturulan kurguda ise genellikle dikkatleri bir konunun üzerine çekme, farkındalık oluşturma ve tepki gösterilmesini ya da harekete geçilmesini sağlama fikri yer almaktadır. Yakın zamanda birçok ülkenin,

benzer hedefler doğrultusunda emisyon programları oluşturdukları görülmüştür. Pulların bu ve benzer özelliklerinden istifade etmek isteyen otoriteler, bir şekilde tasarım ve yayın sürecine dâhil olmuşlardır. Aşağıda; çeşitli ülkelerinin farklı zamanlarda yayınladıkları *kadına şiddete hayır* temalı pul tasarım örnekleri sıralanmıştır;

2.1. İtalya

15 Ekim 2013 tarih ve 119 sayılı yönetmelik İtalya'nın, cinsiyete dayalı şiddetle mücadelesinin temel hukuki gerekçelerini oluşturmaktadır. Israrlı takip ve cinsiyete dayalı şiddet konularına açıklık getiren bu yönetmelik, başta; önleyici ve koruyucu tedbirlere, sonrasında cezai yaptırımlara yer vermektedir. Bu bağlamda en ağır cezai yaptırımlar, savunmasız konumunda olan hamile kadınlara yönelik işlenen suçları kapsamaktadır. Yönetmelik, 18 yaş altı çocukların yanında işlenen suçlara da ayrıca ağır cezai yaptırımların uygulanması gerektiği konusu üzerinde durmaktadır (Palmén vd., 2016: 17-18).

Şekil 1: Kadına Karşı Şiddetle Mücadele, İtalya, 30x40 mm

Şekil 1'de 2019'da İtalya Ekonomik Kalkınma Bakanlığı tarafından tedavüle çıkarılan ve Tiziana Trinca tarafından tasarlanan pullardan birine yer verilmiştir. Baskı sayısı 500.000 olan bu pul, kendinden yapışkanlı kağıda basılmıştır. Yurttaşlık duygusu temasıyla oluşturulan seride, farklı alanlara hitap eden başka pullara da yer verilmiştir (İtalya Ekonomik Kalkınma Bakanlığı, 2019). İllüstratif şekilde tasarlanmış olan bu pulda diagonal bir kompozisyonun varlığı görülmektedir. Kompozisyonda, içerisinde kırmızı renk barındıran bir boya kutusu ve elinde fırça tutan sarışın bir kız çocuğu yer almaktadır. Bu kız çocuğu elindeki fırçayla, duvarda birbirinin aynı olan silüet şeklinde konumlandırılmış çizimleri boyamaktadır. Bu işlemi, kırmızı ayakkabının tekinin henüz bitmemiş olmasından rahatlıkla anlayabilmekteyiz. Duvardaki yeşilden sarıya doğru olan renkler ise yine kadının enerjisini, canlılığını ve verimliliğini simgelemektedir. Pulun en üstündeki, kırmızı renkle yazılmış yazı; *Kadına Karşı Şiddetle Mücadele* anlamına gelmektedir. Pulun en altında ise majiskül ve semi-bold harflerle ülkenin adı belirtilmiştir. Ülke adının hemen altında kısaltma olarak I.P.Z.S. S.p.A harfleri görülmektedir. Bu kısaltmalar Istituto Poligrafico e Zecca dello Stato SpA'ya ait olup pulun basıldığı yeri göstermektedir. Hemen yanında Roma şehrine ait olduğu ve 2019'da tedavüle çıktığı belirtilmiştir. Pulun sol alt kenarında yer alan çizgi içindeki B harfi tarifeyi nitelemekte, onun altındaki T.TRINCA ise tasarımcısını belirlemektedir.

2.2. İspanya

28 Aralık tarihli 1/2004 sayılı kanun İspanya'nın, cinsiyete dayalı şiddetle mücadelesinin temel hukuki gerekçelerini oluşturmaktadır. Aile içi şiddet konusunda yaşanan olası problemlere açıklık getiren bu kanun, koruyucu ve önleyici tedbirlerin yanı sıra cezai yaptırımları da içermektedir (Calvo Garcia, 2018: 3).

Şekil 2: Cinsiyete Dayalı Şiddete Karşı, İspanya

Şekil 2’de 2008’de İspanya Posta İdaresi tarafından tedavüle çıkarılan ve *Cinsiyete Dayalı Şiddete Karşı* temasını betimleyen bir pula yer verilmiştir. Jesús Sanchez tarafından tasarlanan bu pulda 4 renk kullanılmış ve marjlara kadar tasarım uygulanmıştır. Buna rağmen pulun forması bilinmemektedir. Pula yukarıdan aşağıya doğru bakıldığında; sol üst köşede semi-bold (orta kalınlıkta) değer ibaresi ve hemen yanında ise biraz daha küçük puntoya sahip ülke adı belirtilmektedir. Bir alta geçildiğinde ise kırmızı ve mavi olmak üzere iki renkten oluşan *Kötü muameleyi biliyorsanız, buna rıza göstermeyin, 016’yı arayın* anlamına gelen İspanyolca ibare yer almaktadır. Bu belirteç akıllara Türkiye’de faaliyet gösteren *Alo 183 Aile, Kadın, Çocuk ve Engelli Sosyal Danışma Hattı*’nı getirmektedir. 016 numarası diğer kelimelere göre daha kalın ve büyük puntolu yazılmış ve aynı zamanda arka planda yardım istercesine uzanan bir kadın elinin ortasına konumlandırılmıştır. Kadın eli, yatay ekseninde pulun yarısını kaplayacak büyüklükte kullanılmış ve pulun sağına konumlandırılmıştır. Pulun en altında sol tarafa bakıldığında *Cinsiyete Dayalı Şiddete Karşı* temasının adı bulunmakta hemen altında ise M RCM-FNMT 2008 ibaresi yer almaktadır. Sağ tarafta ise İspanya Postanesinin logotype’ı ve hemen altında tasarımcısının ismi bulunmaktadır. Ayrıca yazıların okunurluğunu artırmak ve tasarıma dikkat çekmek için arka plan rengi beyaz zeminde kurgulanmıştır.

2.3. Moldova

2000’li yıllar Moldovalı kadınlar üzerindeki cinsiyet ayrımcılığının veya kadına yönelik şiddet hadiselerinin dünya çapında duyulmaya başlandığı dönemdir. Ağır ekonomik koşullar altında ezilen ve iş bulma umuduyla başka ülkelere göç eden Moldovalı kadınlar, özellikle bu dönemden sonraki süreçte insan ticareti, kaçırılma ve şiddet gibi olaylarla karşı karşıya kaldılar. Ülkelerine dönen kadınlar üzerinde yapılan araştırma sonuçları, Moldovalı kadınların ayrımcılığa uğradığını göstermektedir. Ayrıca Moldovalı kadınlar, genel olarak Moldova’da erkek yönlü bir egemenlik anlayışının olduğunu düşünmektedirler (Abiala, 2014: 270-282).

Şekil 3: 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü, Moldova, 46x27,50 mm

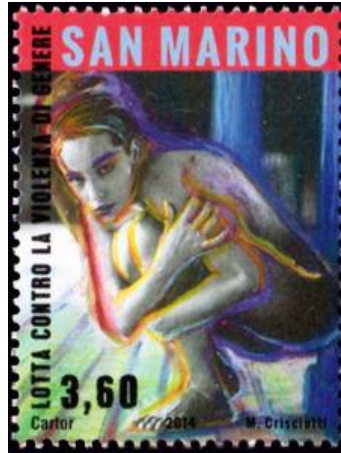
Şekil 3’te 2020’de Moldova’da tedavüle çıkarılan ve *25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü* temasıyla betimlenen bir pula yer verilmiştir. Baskı sayısı 10.000 olan bu

pulun grafik tasarımcısı Vitaly Pogolsha'dır (FSU Postage Stamps Catalogue, 2022). Gözü bağlı bir kadına ait fotoğrafın kullanıldığı bu tasarımda kırmızı ton, şiddetin rengi olarak betimlenmiştir. Pul tasarımında soldan sağa doğru giden bir kompozisyon hâkimdir. Kompozisyonun $\frac{1}{3}$ oranındaki alanına metinler ve $\frac{2}{3}$ oranındaki alanına ise görsel konumlandırılmıştır. Metinlerin yer aldığı kısımda; yukarıdan aşağıya doğru, Birleşmiş Milletler Sekreterliği'nin yürüttüğü *Kadına yönelik şiddeti sona erdirmek için birleşin* temalı logotype yer almaktadır. Aşağıya doğru inildiğinde iki sütunlu bir yapı görmek mümkündür. Sol tarafta ülke adı ve pulun değeri belirtilmiştir. Sağ tarafta ise *25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü* yazmaktadır. Hemen altında yılına yer verilmiştir. Görsel ile metni bölmek ve şiddeti vurgulamak için kırmızı renk diyagonal biçimde yerleştirilmiştir. Fakat, kırmızı renk üzerine daha koyu tonda eklenen ve punto değeri küçük olan yıl ibaresi, tasarımın okunurluğunu düşmüştür. Gözü bağlı kadın figürüne dikkatli bakıldığında, gözünden süzülen gözyaşını görmek mümkündür. Bu da kadınların yaşamış oldukları sıkıntılara karşı, sessiz bir tepki gösterilmesi şeklinde yorumlanabilmektedir.

2.4. San Marino

Kadının özgür davranma becerisini zayıflatan şiddet faktörü, hem bir hak ihlali hem de cinsiyetler arası oluşan eşitsizliğin göstergesi olarak görülmektedir. Avrupa'da yapılan bir araştırmaya göre, sadece 28 ülkenin kadına yönelik şiddeti, mevzuatında; fiziksel, psikolojik, cinsel ve ekonomik şiddet olarak tanımladığı görülmüştür. PAHO ve BM tarafından yapılan araştırma, toplam altı sektörde (sağlık, yargı, güvenlik, sosyal hizmetler, eğitim ve medya) kadına yönelik şiddeti ele almaktaydı. Bu bağlamda San Marino, en az dört sektörde, kadına yönelik şiddet uygulandığı konusunun yasalara dâhil edilmesi gerektiği, çağrısında bulunmuştur (Ortiz-Barreda ve Vives-Cases, 2013: 67).

Şekil 4: Cinsiyete Dayalı Şiddetle Mücadele, San Marino, 30x40 mm

Şekil 4'te 2014'te San Marino'da tedavüle çıkarılan ve *Cinsiyete Dayalı Şiddetle Mücadele* temasıyla hazırlanan 4'lü pul serisinden birine yer verilmiştir. Ofset baskı yöntemiyle basılan ve tasarımcısı Mariangela Crisciotti olan bu pulun baskı sayısı 70.000'dir (Divisione Filatelica Numismatica San Marino, 2014). Pulda, marjlar da dâhil olmak üzere tüm yüzeye baskı yapılmıştır. En üstte kırmızı bir şeritle özel olarak ayrılmış alan içine ülkenin adı yazılmıştır. En solda ise *cinsiyete dayalı şiddetle mücadele* anlamına gelen İtalyanca metin, aşağıdan yukarıya doğru okunaklı bir biçimde eklenmiştir. Metin başlangıcının sağında, pulun değerini gösteren ibare yer almaktadır. En altta ise pulun basıldığı yer olan Cartor Security Printing'in kısa adı olan *Cartor* yazmaktadır. Pulun alt ortasında emisyon yılı bulunmakta ve sağ alt kısmında ise tasarımcısının ismi belirtilmektedir. Pul tasarımında kullanılan görsel, özgün baskı yöntemiyle yapılmış sanatsal bir çalışmadır. Figür üzerine, tasarım aşamasında eklenen yeşil, sarı, kırmızı, turuncu, mavi, mor ve pembe tonları tasarıma hareket getirmiş olsa da kadının donuk bakışlarını gizlemeye yetmemiştir. Figürün duruşunda apaçık bir korku, donukluk,

korunma arzusu ve siniklik görünmektedir. Metin ve görsel bir arada okunduğunda, kadının cinsel istismara maruz kalmış ve hatta şiddet görmüş olduğu sonucuna varılabilmektedir.

2.5. Vietnam

Birleşmiş Milletler, kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddetin sona erdirilmesi konusunda Vietnam'a yönelik vaka çalışması yapmış ve bunu bir rapor halinde paylaşmıştır. Raporda, eşi olan tüm kadınlara, eşleri tarafından belirli fiziksel, cinsel, duygusal veya ekonomik şiddet eylemleri yaşayıp yaşamadıkları sorulmuştur. Genel olarak, evlenmiş kadınların %32'si hayatları boyunca fiziksel şiddete maruz kaldığını ve %6'sı son 12 ayda fiziksel şiddete maruz kaldığını bildirmiştir. Evlenmiş kadınların %10'u yaşamları boyunca, %4'ü ise son 12 ayda cinsel şiddete maruz kaldıklarını söylemişlerdir. Kadınların %54'ü yaşam boyu duygusal istismarı %25'i ise mevcut duygusal istismarı bildirmektedir. Bu rapordaki ekonomik istismarın yaygınlık oranı %9 olarak saptanmıştır (United Nations, 2010: 15-17).

Şekil 5: Vietnam Dünya Kadınlar Günü'nün 100. Yılı Kutlaması, Vietnam, 43x32 mm

Şekil 5'te, 2010'da Vietnam'da tedavüle çıkarılan ve *Vietnam Dünya Kadınlar Günü'nün 100. Yılı Kutlaması* temasıyla hazırlanan bir pula yer verilmiştir. Pul 4 renkli ofset baskı yöntemiyle basılmıştır (The Media, 2010). Kadın figürünün önünde bulunan çiçeklerin üzerinde 8 Mart'ı temsilen 8.3 rakamları bold ve büyük puntolu olarak yerleştirilmiştir. Figürün saçları rengarenk ve uzun olacak şekilde pulun soluna doğru yöneltilmiş ve dalgalı bir şekil verilerek tasarıma hareket katılmıştır. Saçların üzerine temsili renk şeritleri konmuş ve üzerine Vietnamca ibareler eklenmiştir. Pulun sol üst köşesinde değer ibaresi, sağ üst köşesinde ise ülkenin ismi yer almaktadır. Pulun en altındaki pembe dikdörtgen alana koyu pembe renginde *Vietnam Dünya Kadınlar Günü'nün 100. Yılı Kutlaması* ibaresi ve hemen altındaki satıra ise yüz yıllık bir süreyi belirten tarih aralıkları sıralanmıştır.

2.6. Tunus

Kadın hakları ve eşitlik konularında diğer Arap toplumlarından daha farklı bir seyir izleyen Tunus, özellikle Arap Baharı sonrasında daha demokratik kararlar alarak toplumsal zeminde uygulamaya koymuştur. 26 Ocak 2014 tarihinde alınan kararda; *Devlet, kadına yönelik şiddeti ortadan kaldırmak için gerekli önlemleri alır* hükmüne yer verilmiştir. Küçük bir ülke olmasına rağmen birçok feminist örgüte de ev sahipliği yapan Tunus, bu bağlamda Arap coğrafyasında ilk kadın hakları örgütü olan *ATFD*'yi kuran ülkedir (Arfaoui ve Moghadam, 2016: 638).

Şekil 6: Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele, Tunus

Şekil 6'da 2013'te Tunus'ta tedavüle çıkarılan ve *Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele* temasıyla hazırlanan bir pula yer verilmiştir. Pul, 4 renkli ofset baskı yöntemiyle basılmıştır. Pulun baskı sayısını veya bir seriye mi ait olduğunu gösteren herhangi bir bilgiye rastlanmamıştır. Tasarımcısının ise Héla BEN CHEIKH olduğu pulun üzerinde belirtilmiştir. Pulun üzerinde *Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele* anlamına gelen Fransızca metin, kırmızı renkte ve nispeten büyük puntolarla yazılmıştır. Pulun üzerinde ülke ismi belirtilmiştir. Diğer pullarda olduğu gibi bu tasarımda da marjlara kadar basım gerçekleştirilmemiş, sınırları belli olan, daha sade bir düzen tercih edilmiştir. Pulda kullanılan görsel, ince siyah çizgi içine alınmış illüstratif bir çalışmayı yansıtmaktadır. Bu alandaki kadın figürü üzerinde, bilinçli olarak yerleştirilen canlı renklerin haricinde, daha koyu tonlarda ve lekesele renklerde bulunmaktadır. Bu lekesele koyuluklar, kadına karşı şiddetin sanatsal bir tezahürü olarak nitelendirilebilir. Yine aynı sınırlı alan içerisinde pulun değeri belirtilmekte, Arapça bir ibareye yer verilmekte ve beyaz kurdele kullanılmaktadır. Bilindiği üzere beyaz kurdele, 1990'lı yıllarda Kanada'lı üç erkeğin kadına yönelik şiddete karşı öncülük ettiği bir hareketin sonucunda ortaya çıkan semboldür.

2.7. Afganistan

Otuzdan fazla savaş deneyimi olan Afganistan, günümüzde hâlâ sıradan bir gününü dahi savaş psikolojisiyle yaşayan bir ülkedir. Afgan toplumunda kadınlar tamamen yasaklar altında yaşamaktadırlar. Afgan vatandaşlar arasındaki ayrımcılığı yasaklayan Anayasasının 22. Maddesi, aynı zamanda kanun önünde kadının ve erkeğin eşit hak ve ödevlere sahip olduğunu da vurgulamaktadır. Ancak uzun yıllar şiddetin gölgesinde kalan Afgan toplumu, tamamen yasaklar içerisinde yaşayan bir kadın profili üretmekten geri kalmamıştır. Çocuk yaşta evlilik, taciz ve cinsel suçlar başlıca şiddet tiplerini oluşturmaktadır (Waheed, 2020: 144).

Şekil 7: Kadına Karşı Şiddet 1, Afganistan 28,5x38x5 mm

Şekil 8: Kadına Karşı Şiddet 2, Afganistan 38,5x28x5 mm

Görsellerde 2006'da Afgan Postanesi tarafından tedavüle çıkarılan ve *Kadına Karşı Şiddet* temasını konu alan 3'lü pul serisinden ikisine yer verilmiştir. Pullar 4 renkli ofset baskı yöntemiyle basılmıştır. Marjlara geniş yer bırakılmış ve bu alanın etrafına İngilizce ve Arapça ibareler yerleştirilmiştir. İki pulda da illüstratif betimlemeye yer verilmiş olduğu görülmektedir. Görsel 7'de yer alan pulun değeri 14, Görsel 8'de yer alan pulun değeri ise 19 Afgani olarak belirlenmiştir. Görsel 7'de yer alan pulda betimlenmiş olan kadın figüründe korku ve sinmişlik hissi açıkça belirtilmiştir, fakat meraklı olma durumu da bir o kadar barizdir. Aynı zamanda hayata çok küçük bir yerden bakması da genel olarak Afgan kadınların durumunu ortaya koymaktadır. Görsel 8'de yer alan pul, diğerinin aksine kadının öfkesini apaçık ortaya koymaktadır. Sadece gözlerinin açık olduğu çarşafında, göz bölgesinin bile dikilmeye çalışılması, kadınlara karşı uygulanan yasakların hangi seviyede olduğuna dair fikir vermektedir. Bunun yanı sıra gözden akan kan damlaları bakışlarla birlikte ele alındığında, kadının yasaklamalara karşı direnip şiddet gördüğünü düşündürmektedir.

2.8. Fransa

Kadın hakları konusunda bir hayli mesafe kateden Fransa, ilk olarak 1980'lerde aile içi şiddet ve tecavüz olaylarını, feminist aktivistlerin başarılı çabalarıyla siyasi gündeme taşımıştır. Bu bağlamda en büyük ölçekli çalışma 1997'de gerçekleşmiştir. Buna göre toplumun örtülü kalan yönleri ve özellikle banliyöde yaşanan aile içi şiddet, tecavüz, kadın sünneti ve kadın ticareti gibi hadiseler medyanın gündemine taşınmıştır. Ayrıca Fransa'nın kendi halkının en temel problemi, partner şiddetidir. 2011'de Avrupa Konseyi tarafından kabul edilen İstanbul Sözleşmesi'ni Fransa üç yıl aranın ardından 2014'te onaylamıştır. Kadına yönelik şiddeti ortadan kaldırarak toplumsal cinsiyet eşitliğini tesis etmeye çalışan bu bütüncül yaklaşım, aynı yıl kısmen de olsa Fransız hukukuna dâhil edilmiştir (Allwood, 2016: 379).

Şekil 9: Kadına Karşı Şiddet, Fransa 25x39 mm

Şekil 9’da 2010’da Fransa Posta Ofisi tarafından tedavüle çıkarılan ve *Kadına Karşı Şiddet* temasını ön plana çıkararak bir pula yer verilmiştir. Baskı sayısı 2.500.000 olan bu pul, ofset baskı yöntemiyle basılmıştır. Marjlar, kenarlarda geniş, üst ve alt kısımda ise dar tutulmuştur. Pulda, siyah beyaz fotoğraf kullanımı tercih edilmiştir. Görselin solunda yukarıdan aşağıya doğru *Posta Ofisi, Fransa, Öncelik Mektubu, 20 G* yazmaktadır. Kadın figürün yanına, tipografik düzenlemeyle betimlenmiş olan *Kadınlara Yönelik Şiddete Karşı* ibaresi eklenmiştir. Alt yazıda, kadını temsil eden pembe renk tonu tercih edilmiştir. Metin betimlemesi, semi-bold (yarım kalınlık) olarak ve tamamen majiskül harflerden oluşturulmuştur. Puldaki temel hiyerarşi öncelikle kadın görseline, sonrasında ana metne yansıtılmıştır. Siyah beyaz fotoğraf üzerindeki pembe renkli ana metin, doğrudan dikkat çekmektedir. Pulun en altında yer alan C. Cabrol isminin ise pulun tasarımcısına ait olduğu tahmin edilmektedir.

2.9. Angola

Kadına yönelik şiddet hadiselerinin yaygın olarak görüldüğü ülkelerden biri de Angola’dır. Son dönemlerde yapılan araştırmalar, bu bölgedeki şiddet olaylarını daha çok yoksullukla ilişkilendirmektedir. Dünya Bankası’nın yayınladığı Dünya Kalkınma Raporuna göre Angola, 188 ülke arasında 112. sırada yer almaktadır. Her ne kadar kentleşme oranı %62,6’lara ulaşmış olsa da altyapı yetersizliği, çarpık kentleşme, sağlıksız yaşam koşulları ve kamu hizmetlerine erişimde yaşanan kısıtlılık hâlâ Angola’nın temel sorunlarını oluşturmaktadır. Örneğin aile içi şiddet konusu yakın zamana kadar Angola’da yasal bir suç olarak görülmemekteydi. Ancak parlamento’nun 2011 yılının Temmuz ayında çıkardığı yasayla birlikte bu tanım üzerinde değişiklik yapılmıştır. Yeni yasa, cinsiyete dayalı şiddet suçu işleyenlere cezai yaptırımların önünü açmıştır (Asedotter Stronen ve Nangacoive, 2016: 2).

Şekil 10: Kadına Şiddete Son, Angola

Şekil 10’da 2002’de tedavüle çıkarılan ve *Kadına Şiddete Son* temasını konu alan bir pula yer verilmiştir. Pulun tasarımı, Afinsa tarafından Sosyalist Enternasyonal Afrika Komitesi toplantısı için yapılmıştır. Pulun, baskı sayısı veya formasıyla ilgili özellikleri açıklayan herhangi bir bilgilendirmeye ratslanmamıştır. Tasarımın arka planında kırmızıdan sarıya doğru degradeli bir geçiş tercih edilmiştir. Pulun sol tarafına ve yarısını kaplayacak boyutta *Kadına Şiddete Son* anlamına gelen Portekizce ibare konumlandırılmıştır. Ayrıca tipografik düzenleme çizgisel tasarımın üzerine bindirilmiştir. Puldaki kadın figürü, soyutlanarak anlatılmıştır. Figürün, bir eliyle ağzını, diğer eliyle göğsünü kapatması, toplumsal baskıya maruz kaldığının en tipik göstergesidir. Figürün hemen sağında yine grafiksel bir şekilde gül uzatan bir el görülmektedir. Bu yaklaşım, toplumla kadının barışmaya çalıştığının ya da kadının artık değer görmeye başladığının göstergesi olarak yorumlanabilmektedir. Pulun sağında ise aşağıdan yukarıya doğru okunacak şekilde *Sosyalist Enternasyonal Afrika Komitesi Toplantısı* anlamına gelen Portekizce ibareye yer verilmiş ve hemen üzerindeki alana ülke ismi eklenmiştir.

2.10. Birleşmiş Milletler

Birleşmiş Milletler; fiziksel, cinsel veya zihinsel olarak bireye zarar verme olasılığı bulunan her türlü eylemi, kadına yönelik şiddet olarak tanımlamaktadır. Tehdit, zorlama, acı çektirme, keyfi olarak

özgürlüğün kısıtlanması, kamusal ve özel yaşamdan mahrum bırakma gibi eylemler ise şiddetin kapsamını belirlemektedir (World Health Organization, 2021).

Şekil 11: Cinsel Sömürü ve İstismarı Durdurun, Birleşmiş Milletler 40x30 mm

Şekil 11’de 2019’da Birleşmiş Milletler tarafından tedavüle çıkarılan ve *Cinsel Sömürü ve İstismarı Durdurun* temasıyla betimlenen bir pula yer verilmiştir. Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri António Guterres’in talebi üzerine 13 ülkede, cinsel sömürü ve istismar mağdurlarına sunulan yardım ve hizmetlerin haritasını çıkarmaya yönelik pilot proje başlatılmış ve 31 Mart 2020’de proje tamamlanmıştır. Bu kapsamda farkındalığı arttırmak için baskı sayısı 140.000 olan pullar bastırılmıştır. Pul tasarımı ABD’den Chris Gash tarafından ofset baskı yöntemiyle oluşturulmuştur. Tasarımın amacı; hiçbir kurumun muaf olmadığı cinsel sömürü ve istismar sorunlarına değinmek ve dünya çapında farkındalık oluşturarak, mağdurların maruz kaldığı damgalanma ve ayrımcılık konularını ele almaktır. Birleşmiş Milletler, cinsel sömürü ve istismarla mücadelede, önlemeden müdahaleye kadar küresel standartlar belirlemenin benzersiz bir sorumluluğu olduğunun farkındadır (Cinsel Sömürü ve İstismarı Durdurun, 2019). Pul, grafiksel bir tasarımla oluşturulmuştur. Marjlar eşit olmakla birlikte, sağ tarafta *Cinsel Sömürü ve İstismar* anlamına gelen İngilizce ibarenin konumlandırılması için daha fazla boşluk bırakılmıştır. Pulda en dikkat çeken yer *STOP* yazısıdır. Bu durum hem renginden hem puntosundan hem de harflerinin kalınlığından kaynaklanmaktadır. Tasarımsal olarak dengeli ve yalın bir yapıya sahip olan pulda, bir eli kadın figürünün ağzına yapışmış, başka bir eli ise çekerken görmek mümkündür. Konuşmayı engelleyen bant biçimindeki bu el çekildikçe *Sesli Söyle* anlamına gelen *Speak Out* ibaresi görülmektedir. Bundan hareketle, kadının konuşma özgürlüğünün iade edilmesi gerektiği ya da cinsel sömürü ve istismar karşısında sessiz kalmaması gerektiği fikrine ulaşılabilmektedir. Bu ikonik tasarım sayesinde, sadece 13 ülkede bulunan kadınların değil bilakis tüm dünya kadınlarının cinsel sömürü ve istismar karşısındaki sessizlikleri çığlığa dönüşebilmektedir.

2.11. Dominik Cumhuriyeti

Latin Amerika’da kronikleşmiş bir halk sağlığı sorununa dönüşen şiddet olgusu, bölgede yaşayan kadınların yaşadığı ortak bir problemdir. Yapılan araştırmalar, bu bölgede yaşayan kadınların, eşleri veya partnerleri tarafından fiziksel ya da cinsel şiddete maruz kaldıklarını göstermektedir.

Dominik Cumhuriyeti, kadın cinayeti sıralamasında Latin Amerika ve Karayipler bölgesindeki en yüksek üçüncü cinayet oranına sahip ülkedir. Bu bağlamda Dominik Cumhuriyeti’nde atılan en somut adım, 1994’te birçok ülke tarafından kabul edilen Belém do Pará Sözleşmesi olarak bilinen Amerika Kıtası Sözleşmesi’nin 1996’da kabul edilmesidir. Bu kapsamda bir de yasal düzenlemeye gidilmiştir. 1997 yılının Ocak ayında yürürlüğe giren 24-97 sayılı kanun, kadına yönelik şiddetin önlenmesi açısından önemli bir gelişme olarak kabul edilmektedir (Hughes, 2017: 31-32).

Şekil 12: Uluslararası Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Günü, Dominik Cumhuriyeti, 30x40 mm

Şekil 12’de 2015’te Latin Amerika’da yer alan Dominik Cumhuriyeti, Ekvador, Guatemala, El Salvador ve Venezuela için hazırlanmış olan ve *Uluslararası Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Günü* temasıyla tedavüle çıkarılan bir pula yer verilmiştir. Pullar, yukarıda belirtilen beş ülkede aynı tasarımla tedavüle çıkarılmış ve sadece ülke isimleri ile değerleri değiştirilmiştir. Baskı sayısı 25.000 olan pullar Dominik Posta Enstitüsü’nde çalışan Alejandro Vignieri ve Atala Lluberres tarafından tasarlanmış ve Editorama SA şirketi tarafından ofset baskı yöntemiyle basılmıştır (Inposdom, 2015). 1930’dan 1961’e kadar Dominik Cumhuriyeti’nin idaresini elinde tutan diktatör Rafael Leónidas Trujillo’nun yönetimine karşı çıkan muhalif bir grubun üyesi olan üç Dominikli kız kardeş, 25 Kasım 1960’ta gerçekleştirilen bir suikast sonucunda öldürülmüşlerdir. Bunun sonucunda *Unutulmaz Kelebekler* olarak akıllara kazınan her üç kız kardeşin anısına her yıl, 25 Kasım’da *Dünya Kadına Yönelik Şiddete Hayır Günü* olarak anma törenleri düzenlenmektedir. Pul, dünya gezegenini ortak evimiz olarak göstermekte, Amerika’nın coğrafi haritası önünde uyarı olarak dur işareti yapan ve kanın aktığını gösteren turuncu bir el bulunmaktadır. Turuncu renk BM tarafından, bu bela ile mücadelede farkındalık oluşturmak ve yoğunlaştırmak için seçilmiştir. Sağ altta, kurbanları temsil eden bir kadının yüzü ve solda kadın kahramanları temsil eden üç kelebek yer almaktadır. Tasarım Mirabal kardeşler (Patria, Minerva ve María Teresa) *Las Mariposas* olarak da adlandırılmaktadır (Moratti, 2015). Sağdaki kürenin üstünde görünen Dominik Cumhuriyeti efsanesinin karşısına, diğer katılımcı ülkelerin Ekvador, El Salvador, Guatemala ve Venezuela’nın isimleri de eklenmiştir. Bu ortak çabayla birlikte, toplumsal düzeni bozan ve aileleri şiddet sarmalına çekerek yok etmeye çalışan güçlere karşı uyarılarda bulunmuştur (Inposdom, 2015).

2.12. Almanya

Yapılan araştırmalar Almanya’da daha çok cinsel şiddetin yaygınlığını ortaya koymaktadır. Kadına yönelik cinsel şiddetin epidemiyolojisine bakıldığında fiziksel istismar, evlilik içi tecavüz ve çocukluk döneminde cinsel şiddete maruz kalma gibi olgular ilk sıralarda yer almaktadır. Almanya’da uzun yıllar boyunca darp, aile içi şiddet ve iftira gibi durumlar suç olarak görülmemiştir. Aile içi tecavüz suçu ise ilk defa 1997’de cezalandırılabilir bir suç olarak kabul edilmiştir (Hellman, Kinninger ve Kliem, 2018: 1316).

Şekil 13: Kadına Karşı Şiddete Hayır, Almanya

Şekil 13'te 2000'de Almanya'da tedavüle çıkarılan ve *Kadına Karşı Şiddete Hayır* temasını betimleyen bir pula yer verilmiştir. Pula ait baskı sayısı, tasarımcı ve forma bilgilerine ulaşılamamıştır. Fakat yukarıda belirtilen tecavüz, istismar, şiddet vb. nedenlere dayalı olarak pulun tam ortasına kan kırmızı renginde ve semi-bold (orta kalınlıkta) *Kadına Karşı Şiddete Hayır* anlamına gelen Almanca ibarenin yerleştirildiği görülmektedir. Hemen altında pulun değeri neredeyse aynı büyüklük ve ağırlıkta verilmiştir. Bu tasarımda hiyerarşinin olmaması aslında kadına karşı uygulanan şiddetle buradan elde edilecek olan miktarın (parasal kazanımın) eş değerde tutulduğunu düşündürmektedir. Forma alanını oluşturan siyah beyaz fotoğrafta ise bakımlı olduğu kadar endişeli görünen bir kadın figürünün kullanıldığı tahmin edilmektedir. Fotoğrafın bulanık ve kadrajlama hatasına sahip olması, figürün jest ve mimiklerini okumayı zorlaştırmakla birlikte duruşun belirlenmesinde ve dolayısıyla verilmek istenen görsel mesajın algılanmasında sorunlara neden olmaktadır. Aynı zamanda yine forma üzerine konumlandırılmış ülke ibaresi bulunmaktadır. Marjda ise emisyonu yapıldığı yıl bilgisine yer verilmiştir.

3. YÖNTEM

Bu çalışmada, nitel araştırma yöntemlerinden betimleyici analiz yöntemi kullanılmıştır. Çalışmanın kurgusunu yazılı ve görsel kaynaklar oluşturmaktadır. Öncelikle yazılı kaynaklar üzerinden literatür oluşturulmuş sonrasında, konuyu destekleyen görseller üzerinden araştırma yöntemi geliştirilmiştir. Çalışmanın esası; kadına şiddete hayır temalı pul tasarımları ekseninde şekillenmiştir.

3.1. Araştırma Verileri

Bu araştırmanın görsel verilerini, farklı zamanlarda farklı ülkelerde tedavüle çıkarılan posta pulları oluşturmaktadır. Tablo 2'de çalışmada kullanılan pullara ait bilgiler sunulmuştur.

Tablo 2: Çalışmada Kullanılan Posta Pullarına Ait Veriler

Pul Sırası	Bölge	Ülke veya Topluluk	Pul Adedi	Tema ve İçerik	Pulun Emisyon Yılı
1	Avrupa	İtalya	1	Kadınlara Karşı Şiddetle Mücadele	2019
2	Avrupa	İspanya	1	Cinsiyete Dayalı Şiddete Karşı	2008
3	Doğu Avrupa	Moldova	1	25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü	2020

4	Güney Avrupa	San Marino	1	Cinsiyete Dayalı Şiddetle Mücadele	2014
5	Asya	Vietnam	1	Vietnam Dünya Kadınlar Günü'nün 100. Yılı Kutlaması	2010
6	Kuzey Afrika	Tunus	1	Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele	2013
7 ve 8	Asya	Afganistan	2	Kadına Karşı Şiddet 1 ve 2	2006
9	Avrupa	Fransa	1	Kadına Karşı Şiddet	2010
10	Afrika	Angola	1	Kadına Şiddete Son	2002
11	Karma Oluşum	Birleşmiş Milletler	1	Cinsel Sömürü ve İstismarı Durdurun	2019
12	Güney Amerika	Dominik Cumhuriyeti	1	Uluslararası Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Günü	2015
13	Orta Avrupa	Almanya	1	Kadına Karşı Şiddete Hayır	2000

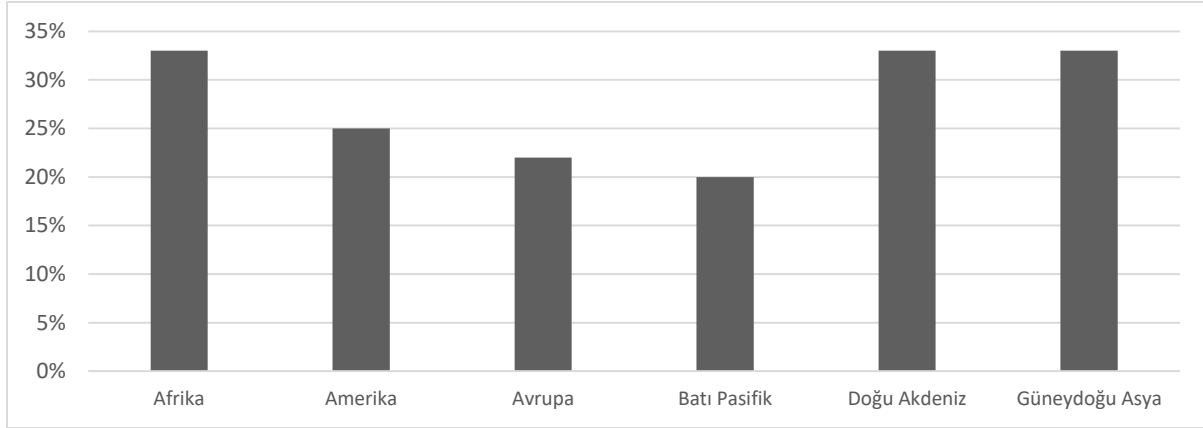
11 farklı ülke üzerinden kurgulanan bu çalışmada, toplam 13 adet pul kullanılmıştır. Pulların belirlenmesi aşamasında ise literatürde yer verilen bilgiler ışığında, bütünlük sağlanmaya çalışılmıştır.

3.2. Verilerin Toplanması

Bu çalışma; doküman analizi, görsel araştırma ve yorumlama üzerinden ilerletilmiştir. Doküman analizi; elektronik ortamda yayın yapan dergiler, online kitaplar ve basılı yayınlar üzerinden oluşturulmuştur. Tarama sonucunda farklı türde birçok çalışmaya ulaşılsa da *Kadına Karşı Şiddetin Posta Pulları Üzerinden Değerlendirilmesi* başlıklı herhangi bir araştırmaya rastlanmamıştır. Görsel araştırmada ise kadına şiddete hayır olgusu ve tedarik edilen pul nesnelere üzerinden içerik oluşturulmaya çalışılmıştır. Çalışmada toplam 13 pul kullanılmıştır. Bu pullar toplamda 11 ülkeyi temsil etmektedir. Çalışmada kullanılan posta pulları ise web sitelerinden toplanmıştır.

4. BULGULAR

Dünya genelindeki kadınların, yaklaşık ¼'üne yakınının partner/eş şiddetine maruz kaldığı bilinmektedir. Bu bölümde, eşi veya partneri tarafından fiziksel veya cinsel şiddete maruz kalan kadınların, partner şiddetindeki yaygınlık tahminlerine ilişkin verilere yer verilecektir.

Tablo 3: Fiziksel veya Cinsel Şiddete Maruz Kalan 15-49 Yaş Aralığındaki Kadınların, Partner Şiddetindeki Yaygınlık Tahminleri

Kaynak: (World Health Organization, 2021, s. 26).

Tablo 3'te 15-49 yaş aralığında olan ve birlikte oldukları kişiler tarafından en az bir defa fiziksel veya cinsel şiddete maruz kalan kadınların, partner şiddetindeki yaygınlık tahminlerine ilişkin istatistikî verilere yer verilmiştir. Tablo 3'te yer alan 2016 yılı verilerinden anlaşıldığı üzere eş/partner şiddetinin yaygınlığı bir hayli yüksektir. Oranlar üzerinden yapılan değerlemeye göre eş/partner şiddetinin en düşük değerde seyrettiği bölge %20 ile Batı Pasifik'tir. Bu oranı sırasıyla %22 ile Avrupa ve %25 ile Amerika takip etmektedir. Ancak Afrika, Doğu Akdeniz ve Güneydoğu Asya'da eş/partner şiddetinin yaygınlığı birbirine benzer düzeyde %33 olarak ölçümlenmiştir.

Tablo 4: Evli/Partnerli Kadınların Fiziksel veya Cinsel Birliktelik Şiddetindeki Bölgesel Yaygınlık Tahminleri

Bölgeler	Yaşam Boyu Görülen Şiddetin Oranı(%)	Son 12 Ayda Görülen Şiddetin Oranı(%)
Afrika	32	18
Amerika	26	7
Avrupa	24	7
Batı Pasifik	19	6
Doğu Akdeniz	30	15
Güneydoğu Asya	32	14

Kaynak: (World Health Organization, 2021: 75).

Tablo 4'te WHO tarafından hazırlanan 2018 tarihli raporda; dünya genelindeki, 15 yaş ve üstü (çalışmada üst yaş sınırı belirtilmemiştir) evli/partnerli kadınların, yaşam boyu ve son 12 ayda görülen fiziksel veya cinsel birliktelik şiddetindeki yaygınlık tahminlerine ilişkin istatistikî verilere yer verilmiştir. Buna göre; yaşam boyu şiddet oranının en düşük olduğu bölge %19'luk pay ile Batı Pasifik'tir. Bunu sırasıyla; Avrupa %24, Amerika %26 ve Doğu Akdeniz %30 takip etmektedir. Afrika ve Güneydoğu Asya ise %32'lik oran ile eşit paylara sahiptir. Son 12 ayda görülen şiddetin oranına

bakıldığında en düşük oran %6 ile yine Batı Pasifik'te görülmektedir. Bunu sırasıyla; %7'lik oran ile Avrupa ve Amerika takip etmektedir. Güneydoğu Asya nispeten önemli bir gelişme kaydetmiş ve son 12 aydaki şiddet oranını %14'e kadar düşürmüştür. Doğu Akdeniz %15'lik bir dağılım gösterirken son sıradaki Afrika ise %18'lik bir paya sahiptir.

Tablo 5: Evli/Partnerli Kadınların Fiziksel veya Cinsel Birliktelik Şiddetindeki Ülke Bazlı Yaygınlık Tahminleri

Ülkeler	Ömür Boyu Görülen Şiddetin Oranı (%)	Son 12 Ayda Görülen Şiddetin Oranı (%)
Afganistan	46	35
Almanya	-	-
Angola	38	25
Dominik Cumhuriyeti	19	10
Fransa	22	5
İspanya	15	3
İtalya	16	4
Moldova	-	-
San Marino	-	-
Tunus	25	10
Vietnam	25	10

Kaynak: (World Health Organization, 2021: 68).

Tablo 5'te WHO tarafından hazırlanan 2018 tarihli raporda; ülkeler bazında, 15 yaş ve üstü evli/partnerli kadınların, yaşam boyu ve son 12 ayda görülen fiziksel veya cinsel birliktelik şiddetindeki yaygınlık tahminlerine ilişkin istatistiki verilere yer verilmiştir. Tabloda görüldüğü üzere, ömür boyu görülen şiddet oranının en düşük olduğu ülke %15'lik pay ile İspanya'dır. Bunu sırasıyla; İtalya %16, Dominik Cumhuriyeti %19 ve Fransa %22 ile takip etmektedir. Eşit dağılım gösteren Tunus ve Vietnam ise %25'lik paylara sahiptir. Dağılımdaki oranı bir hayli yüksek olan Angola %38, Afrika ise %46'lık bir paya sahiptir. Son 12 ayda görülen şiddetin ülkeler bazındaki oranına bakıldığında yine İspanya'nın %3'lük bir oran ile sıralamadaki en düşük orana sahip olduğu görülecektir. Bunu sırasıyla İtalya %4 ve Fransa %5 takip etmektedir. Dominik Cumhuriyeti, Tunus ve Vietnam ise %10'luk eşit paylara sahiptir. Sıralamanın çok gerisinde olan Angola %25 Afrika ise %35'lik paylara sahiptir. Ayrıca 2018 yılı içerisinde yapılmış olan bu dağılımın; Almanya, Moldova ve San Marino'ya ait verileri içermediği görülmektedir.

5. SONUÇ

Kadına karşı şiddet olgusunun, birçok ülkenin sağlık ve hukuk sistemi üzerinde negatif etki oluşturduğu ve henüz tam anlamıyla çözümlenememiş sosyal bir olgu olarak varlığını sürdürdüğü düşünülmektedir. Kadına karşı şiddetin temel belirleyicilerini istatistiki veriler oluşturmaktadır. Çalışmalara konu olan mevcut veriler ise genellikle ilgili makamlara akseden başvurulardan veya bu alanda yapılan saha çalışmalarından elde edilmektedir. Gelişmiş toplumlardaki istisnalar haricinde günümüzde hâlâ adli makamlara intikal etmeyen vakaların olduğu gerçeği, konunun daha iyi anlaşılması açısından önemli içerikler sunmaktadır. Dolayısıyla mevcut veriler üzerinden değerlendirmede bulunmak, aslında rasyonel olanın tam olarak anlaşılması konusunda sadece bir fikir sunmaktadır.

Türkiye’deki kadın konulu pul tasarımı çalışmaları daha çok kadın figürleri, geleneksel kadın kıyafetleri, kadın erkek eşitliği, fırsat eşitliğinin sağlanması, seçme ve seçilme hakkı gibi konuları içermektedir. Kadına yönelik şiddet konulu bir tasarımı çalışmasının bulunmaması veya bu yönde ilerletilen bir çalışmaya ihtiyaç duyulmaması, görseller bölümünde Türkiye’ye ait bir başlığın açılmasının önüne geçmiştir. Dolayısıyla ülkemizde de yaygın olan kadına karşı şiddet olguna dikkat çekmek, bilgilendirmek ve farkındalık oluşturmak amacıyla pul çalışmalarına başlanması fikri önem arz etmektedir.

Kadına karşı şiddet olgusunu posta pulları üzerinden yorumlayan ve bu ekseninde farkındalık oluşturmaya çalışan araştırma sayısı da oldukça sınırlıdır. Mevcut çalışmada hem literatürdeki boşluğu doldurmayı hedeflemekte hem de alana farklı bir boyut kazandırmayı amaçlamaktadır. Bu bağlamda, kadına karşı şiddet olgusu ile posta pulları arasında ilişki kurmaya çalışan bu çalışmanın önemli araştırma ögesi olarak ortaya çıkacağı düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Abiala, K. (2014). Young Moldovan Women at the Crossroads: Between Patriarchy and Transnational Labour Markets. N, Götz (Ed.), *The Sea of Identities: A Century of Baltic and East European Experiences with Nationality, Class, and Gender* (pp. 269-289). Huddinge, Sweden: Södertörn University.
- Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun. (2012, 20 Mart). *Resmi Gazete* (Sayı:28239). Erişim adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/>
- Allwood, G. (2016). Gender-Based Violence Against Women in Contemporary France: Domestic Violence and Forced Marriage Policy Since the Istanbul Convention. *Modern & Contemporary France*, 24(4), 377-394. doi: 10.1080/09639489.2016.1203886
- Any.okilove.xyz (t.y.). ANGOLA 1219 - End to Violence Against Women (pa49396), https://any.okilove.xyz/index.php?main_page=product_info&products_id=133227 (Erişim Tarihi: 17.03.2022).
- Arfaoui, K. ve Moghadam, V. M. (2016). Violence Against Women and Tunisian Feminism: Advocacy, Policy, and Politics in an Arab Context. *Current Sociology Monograph*, 64(4) 637–653. doi: 10.1177/0011392116640481
- Asedotter Stronen, I. ve Nangacovie, M. (2016). Violence Against Women in the Context of Urban Poverty in Angola. *Chr. Michelsen Institute*, 15(16), 1-4.
- Atman, Ü. C. (2003). Kadına Yönelik Şiddet; Cinsel Taciz / Irza Geçme. *Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi*, 12 (9), 333-335.

- Babacan Gümüş, A., Şıpkın, S. ve Erdem, Ö. (2020). Kadına Yönelik Eş Şiddeti Yaygınlığı ve Kadınların Baş Etme Yöntemleri. *Psikiyatri Hemşireliği Dergisi*, 11(2), 79-87. doi: 10.14744/phd.2020.58561
- Calvo Garcia, M. (2018). The Treatment of Gender Violence in the Spanish Administration of Justice. Implementation and Effectiveness of the Organic Act 1/2004, on Integral Protection Measures Against Gender Violence. LSJ Working Papers, No:4, University of Zaragoza 1-25. <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3216107>
- Cinsel Sömürü ve İstismarı Durdurun. (2019, 15 Mart). <https://unstamps.org/shop/2019-ny-definitive-us-0-85-full-sheet/> (Erişim Tarihi: 17 Mart 2022).
- Colnect.com (2010, 20 Nisan). Against Violence to Women, https://colnect.com/en/stamps/stamp/175326-Against_Violence_to_Women-Women-France (Erişim Tarihi: 17.03.2022).
- Daly, M. (2018, 17 Mart). Art Education Grad Student Adresses Violence Against Women Through Interactive Art Map, <https://arts.psu.edu/news/art-education-grad-student-addresses-violence-against-women-through-interactive-art-map/> (Erişim Tarihi: 26.08.2022).
- Divisione Filatelica Numismatica San Marino. (2014) <https://www.ufn.sm/en/cod-601-2014.html> (Erişim Tarihi: 17.03.2022).
- Ebay.co.uk (2021, 29 Ekim). 2093 MINT Germany Federal Germany Year 2000 no Violence Against Women, <https://www.ebay.co.uk/itm/274991297041?mkevt=1&mkcid=1&mkrid=710-53481-19255-0&campid=5338722076&customid=&toolid=10050> (Erişim Tarihi: 17.03.2022).
- Freestampcatalogue.com (2021, 4 Ocak). 2020, Elimination of Violence Against Women 1v, <https://www.freestampcatalogue.com/smjp32012-elimination-of-violence-against-women-1v>, (Erişim Tarihi: 17.03.2022).
- FSU Postage Stamps Catalogue. (2020). <https://home.nestor.minsk.by/fsunews/moldova/2020/md1152sh.html> (Erişim Tarihi: 17.03.2022).
- Güler, N, Tel, H. ve Özkan Tuncay, F. (2005). Kadının Aile İçinde Yaşanan Şiddete Bakışı *Cumhuriyet Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi*, 27 (2), 51-56.
- Golowesstamps.com (t.y.). 2006 Violence Against Women Official Stamps Issued November 25, https://golowesstamps.com/reference/Illegal%20Stamps/Afghanistan%20Illegal%20Stamps/afghanistan_illegal_stamps_page_6.htm (Erişim Tarihi: 17.03.2022).
- Hellman, D. F., Kinninger, M. W. ve Kliem, S. (2018). Sexual Violence Against Women in Germany: Prevalence and Risk Markers. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 15(8), 1613-1631. doi: 10.3390/ijerph15081613
- Hughes, C. (2017). Legislative Wins, Broken Promises Gaps in Implementation of Laws on Violence Against Women and Girls. *Oxfam Research Reports*, 1-60. doi: 10.21201/2017.9163
- Ilpostalista.it (t.y.). Diamo Voce Alle Donne, <https://www.ilpostalista.it/25nov/25nov08.htm> (Erişim Tarihi: 17.03.2022).
- Inposdom, (2015, 26 Kasım). *Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü*. <http://www.inposdom.gob.do/2015/11/> (Erişim Tarihi: 17.03.2022).
- İpek, E. ve Ayvaz Kızılgöl, Ö. (2018). Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet ve Kadının İşgücüne Katılımına İlişkin Mikroekonometrik Analiz: Türkiye, *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19 (2), 455-474.

- İtalya Ekonomik Kalkınma Bakanlığı, (2019). Comunicato – Emissione di un Francobollo Dedicato Alla Lotta Alla Violenza Sulle Donne, <https://www.mise.gov.it/index.php/it/34-comunicazioni/postale/2040391-comunicato-emissione-di-un-francobollo-dedicato-alla-lotta-alla-violenza-sulle-donne> (Erişim Tarihi: 17.03.2022).
- Mise.gov.it (2019, 29 Ekim). Comunicato – Emissione di un Francobollo Dedicato Alla Lotta Alla Violenza Sulle Donne, <https://www.mise.gov.it/index.php/it/34-comunicazioni/postale/2040391-comunicato-emissione-di-un-francobollo-dedicato-alla-lotta-alla-violenza-sulle-donne> (Erişim Tarihi: 17.03.2022).
- Moratti, A. (2015). <https://www.asofilca.com/emisiones/2015/dia-internacional-de-la-eliminacion-de-la-violencia-contr-la-mujer/> (Erişim Tarihi: 17 Mart 2022).
- Olufunmilayo, F. (2008). Economic Violence To Women and Girls: Is It Receiving the Necessary Attention? *Trauma Violence Abuse*, 19 (3), 167-177. doi: 10.1177/1524838008319255
- Ortiz-Barreda G. ve Vives-Cases C. (2013). Legislation on Violence Against Women: Overview of Key Components. *Rev Panam Salud Publica*, 33(1), 61–72.
- Özbey, O. (2012). Kadına Yönelik Şiddetin Temelleri. *Hukuk Gündemi*, 1, 37-39.
- Palmén, R., Francoli, N., Genova, A., Göksel, A., Sales, L., Sansonetti, S., Tozlu, Ç., Güngör D., ve Öztürk, A. (2016). WAVE: Kadına yönelik şiddet karşılaştırmalı raporu: İtalya, İspanya ve Türkiye. https://notus-asr.org/wp-content/uploads/2016/05/WAVE_CR_TR_FINAL_7March2016-2-2.pdf (Erişim Tarihi: 16.04.2021).
- Philarz.net (2015, 25 Kasım). *International Day for the Elimination of Violence against Women. Twin issue*, http://philarz.net/new_issues/news2015_10_12.html (Erişim Tarihi: 17.03.2022).
- Polat, O. (2017). Şiddet. *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, 22 (1), 15-34.
- Rainbowstampclub.blogspot.com (2013, 8 Mart). *International Women's Day*, <http://rainbowstampclub.blogspot.com/2013/03/international-womans-day.html> (Erişim Tarihi: 17.03.2022).
- Ronald Feldman Gallery. (2018, 11 Nisan). Violated, <https://feldmangallery.com/exhibition/335-violated-4-12-5-12-2018-group-show> (Erişim Tarihi: 26.08.2022).
- Ruiz-Pérez, I. ve Plazaola-Castaño, J. (2005). Intimate Partner Violence and Mental Health Consequences in Women Attending Family Practice in Spain. *Psychosomatic Medicine*, 67, 791-797.
- Sellosmundo.com (t.y.). *Edifil 4389 Contra la Violencia de Género. 016, Teléfono Para Atender Los Casos de Violencia de*, https://stamps.sellosmundo.com/Europe/Spain/stamp_317407.htm (Erişim Tarihi: 17.03.2022).
- Şen, B. (2011). Derya Kılıç Bilmek, Görmek To Know, To See, <https://www.mackasanatgalerisi.com/upload/dokumanlar/DERYA%20KILI%20C3%87%20MS%20G.pdf> (Erişim Tarihi: 26.08.2022).
- The Media. (2010). http://www.mediabd.com/newissue/stamp_details.php?country_id=5&entry_id=13 (Erişim Tarihi: 17 Mart 2022).
- Ufn.sm.en. (2014, 17 Mart). Fight Against Gender-Based Violence, <https://www.ufn.sm/en/cod-601-2014.html> (Erişim Tarihi: 17.03.2022).

- Uluocak Ş., Gökulu G., Bilir O., Karacık N. E., Özbay D. (2014). *Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliği ve Kadına Yönelik Şiddet*, Edirne: Paradigma Akademi.
- Unstamps.org. (2019, 15 Mart). *Stop Sexual Exploitation and Abuse*, <https://unstamps.org/shop/2019-ny-definitive-us-0-85-full-sheet/> (Erişim Tarihi: 17.03.2022).
- United Nations. (2010). *Keeping Silent is Dying - Results From the National Study on Domestic Violence Against Women in Viet Nam*, Summary Report, BM.
- Victoria University. (2015, 21 Ekim). *Body Art Exhibit Looks at Domestic Violence*, <https://www.vu.edu.au/news-events/news/body-art-exhibit-looks-at-domestic-violence> (Erişim Tarihi: 26.08.2022).
- Waheed, W. (2020). *The Causes Violence Against Afghan Women and Recommended Solutions*. *International Journal of Scientific and Research Publications*, 10 (11), 144-146. doi: 10.29322/IJSRP.10.11.2020.p10715
- World Health Organization (WHO). (2021). *Violence Against Women Prevalence Estimates, 2018*. ISBN 978-92-4-002225-6, Geneva: World Health Organization.
- Yardley, C. B. (2015). *The Representation of Science and Scientists on Postage Stamps*, ANU Press, Canberra.
- Yetim, D. ve Şahin, E. M. (2008). *Aile Hekimliğinde Kadına Yönelik Şiddete Yaklaşım*. *Aile Hekimliği Dergisi*, 2 (2), 48-53.

GÖRSEL KAYNAKÇA

- Şekil 1:** Comunicato – Emissione di un Francobollo Dedicato Alla Lotta Alla Violenza Sulle Donne (2019). <https://www.mise.gov.it/index.php/it/34-comunicazioni/postale/2040391-comunicato-emissione-di-un-francobollo-dedicato-alla-lotta-alla-violenza-sulle-donne> (Erişim Tarihi: 06.05.2022).
- Şekil 2:** Edifil 4389 Contra la Violencia de Género. 016, Teléfono Para Atender los Casos de Violencia de. (2008). https://stamps.sellosmundo.com/Europe/Spain/stamp_317407.htm (Erişim Tarihi: 06.05.2022).
- Şekil 3:** 2020, Elimination of Violence Against Women 1v. Moldova Stamp Series (2020). <https://www.freestampcatalogue.com/smjp32012-elimination-of-violence-against-women-1v> (Erişim Tarihi: 06.05.2022).
- Şekil 4:** Fight Against Gender-Based Violence. (2014). <https://www.ufn.sm/en/cod-601-2014.html> (Erişim Tarihi: 06.05.2022).
- Şekil 5:** International Women’s Day. A Promise is a Promise Time for Action to end Violence Against women!! (2010). <http://rainbowstampclub.blogspot.com/2013/03/international-womans-day.html> (Erişim Tarihi: 06.05.2022).
- Şekil 6:** Diamo Voce Alle Donne. (2013). <https://www.ilpostalista.it/25nov/25nov08.htm> (Erişim Tarihi: 06.05.2022).
- Şekil 7:** Violence Against Women Official Stamps Issued November 25. (2006). https://golowesstamps.com/reference/Illegal%20Stamps/Afghanistan%20Illegal%20Stamps/afghanistan_illegal_stamps_page_6.htm (Erişim Tarihi: 06.05.2022).

- Şekil 8:** Violence Against Women Official Stamps Issued November 25. (2006). https://golowesstamps.com/reference/Illegal%20Stamps/Afghanistan%20Illegal%20Stamps/afghanistan_illegal_stamps_page_6.htm (Erişim Tarihi: 06.05.2022).
- Şekil 9:** Against Violence to Women. (2010). https://colnect.com/en/stamps/stamp/175326-Against_Violence_to_Women-Women-France (Erişim Tarihi: 06.05.2022).
- Şekil 10:** ANGOLA 1219 - End to Violence Against Women (pa49396). (2002). https://any.okilove.xyz/index.php?main_page=product_info&products_id=133227 (Erişim Tarihi: 06.05.2022).
- Şekil 11:** Stop Sexual Exploitation and Abuse. (2019, 15 Mart). <https://unstamps.org/shop/2019-ny-definitive-us-0-85-full-sheet/> (Erişim Tarihi: 06.05.2022).
- Şekil 12:** International Day for the Elimination of Violence against Women. Twin issue. (2015). http://philarz.net/new_issues/news2015_10_12.html (Erişim Tarihi: 06.05.2022).
- Şekil 13:** 2093 MINT Germany Federal Germany Year 2000 no Violence Against Women. (2000). <https://www.ebay.co.uk/itm/274991297041?mkevt=1&mkcid=1&mkrid=710-53481-19255-0&campid=5338722076&customid=&toolid=10050> (Erişim Tarihi: 06.05.2022).